

ГАЗЭТА ВЫХОДЗІЦЬ РАЗ У ТЫДЗЕНЬ — ЦАНА 30 Н. ФЭН.

LE JOURNAL BIELORUSSIEN
„LA PATRIE”DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG
„DAS VATERLAND”THE BELORUSSIAN NEWSPAPER
„THE FATHERLAND”

№ 9 (544)

Нядзеля, 26 лютага 1961 г.

ГОД ВЫДАНЬЯ 15

Новая савецкая афэнзыва

Замардаваньне былага пракамуністичнага прэм'ера Конга Люмумбы, які, арыштаваны перад гэтым новым кангалинскім урадам, быў нідаўна перавезены ў правінцыю Катангу і там, у загадкавых абставінах, знайшоў сабе смерць, паслужыла Савецкаму Саюзу прэтэсцем для здынамізовання сваёй афэнзывы супраць Захаду.

Як толькі 13-га лютага радыё Катангі афіцыяльна паведаміла аб смерці Люмумбы ў ягоных двух супрацоўнікаў, ужо на другі дзень, 14-га лютага, «Ізвестія» надрукавалі савецкае ўрадавае асьветчаніне, у якім за смерці кангалинскага экс-прам'ера быў гвалтоўна абвінавачаны Захад, канкрэтна Бельгія й генэральны сакратар Задзіночаных Нацыяў Гамэршыльд. У гэтым асьветчаніні былі выдунутыя савецкія ультыматуўныя дамаганіні пад адрысам Задзіночаных Нацыяў, якія на другі ўжо дзень, 15-га лютага, яшчэ пасыпала савецкай дэлегацыі пастваўленыя перад Радай Бясъпечнасці ЗН. Гэтыя дамаганіні зводзіліся да наступных пляцоў пунктаў:

1. Звальненіне Гамэршыльда із становіща генэральнага сакратара Задзіночаных Нацыяў, як «арганізатора замардавання Люмумбы».

2. Спыненіне на працягу аднаго месяца ўсякай акцыі Задзіночаных Нацыяў у Конго ў адкрытыне адтуль паліцыйных войскаў ЗН.

3. Арыштаваньне ў прыцягненіне да судове адказнасці, як «міжнародных праступнікаў», галоўных праціўнікаў Люмумбы — прэм'ера Катангі Чомбэ й кангалинскага галоўнакамандуючага генэрала Мобуту, а так-же разбрэсненне падпісадковых яму войскай.

4. Разбрэсненне ў выгнаніне з Конга ўсіх Бельгійцаў.

5. Асуджэнне на Бельгію міжнародных палітычных і эканамічных санкцыяў.

Перад тым, як прайдзем да насьвітлення далейшых падзеяў, якія, дзякуючы савецкай добрай ўпіянаванай акцыі, разрэвіаюцца з маланкавай шыб-

касцю, варта коратка затрымашца над харкатарам і палітычным сэнсам пералічаных савецкіх дамаганініяў. Іхная нахабнасць не знаходзіць сабе прыкладаў у дыпламатычных дачыненіях, а іхна палітычная накіравана на смерць, паслужыла Савецкому Саюзу прэтэсцем для здынамізовання сваёй афэнзывы супраць Захаду.

Адначасна з дамаганінем адкліканыя Гамэршыльда із становішча генэральнага сакратара Задзіночаных Нацыяў, Саветы адклікалі ў вызнаныне яго, як прадстаўніка Задзіночаных Нацыяў. Гэта ўжо другі выпадак падобнай савецкай практикі. Падчас вайны ў Карэі Саветы былі адклікалі сваё вызнаныне генэральнага сакратара ЗН Трыгэс Лі, які пасыпала гэту яць із двагоды выконваў свае функцыі генэральнага сакратара без савецкага вызнаніння. Але тады хадзіла пра звычайную замену аднаго сакратара другім. Цяпер-же Саветы маюць зусім іншы праект: развязаныя гэтыя пытанні, высунуты імі яшчэ на апошній сесіі Генэральнай Асамбліі ЗН восеніню мінулага году. Тады Хрущчоў таксама дамагаўся адкліканыя Гамэршыльда і назначэння, замест аднаго, трох генэральных сакратараў: аднаго ад дэяржаўнага Захаду, аднаго ад г.зв. сацыялістычнага блёку ў аднаго ад краінаў індустрыйнага Ясна, што пры такім разгрываніць, ускладненіем асамбліі да ўнормавання палажэння ў замацаванія легальнай дарогай незалежнасці краіны. Праўда, Задзіноч-

таксама ў адкрытыне дамагаўся адзінокім не даведзенасене. То, што Бельгійцы знаходзіцца яшчэ ў Катанзе і ў добрых дачыненіях з прэм'ерам Катангі Чомбэ, гэта яшчэ ніякі доказ, што якраз яны зарганізавалі замардаваныне Люмумбы.

Таксама ў адбінавачаньне генэральна-га сакратара ЗН Гамэршыльда абапіраецца на падобных асновах. Гамэршыльд дзеюць у спраўах Конга ў поўной згодзе з статутам Задзіночаных Нацыяў, імкнучыся да ўнормавання палажэння ў замацаванія легальнай дарогой незалежнасці краіны. Праўда, Задзіноч-

таксама лёгка адказаць на пытаньне, што сталася-б пасыла выкананія двух наступных савецкіх патрабаванін: спыненіння ўсякай акцыі Задзіночаных Нацыяў у Конго, арыштаванія прэм'ера Катангі Чомбэ й галоўнакамандуючага кангалинскім войскам генэрала Мобуту ды разбрэсненія падпісадковых яму войскай.

Адначасна з гэтымі патрабаванінамі Савецкі Саюз разам із сваімі сатэлітамі й некаторымі «індустрыйнымі» дэяржавамі (Задзіночаная Арабская Рэспубліка, дэльве афрыканскія рэспублікі Гана й Гвінэя, Мангольская Народная Рэспубліка й альжирскія экзыльны ўрад) афіцыяльна вызнанілі ўрад Гізэнгі, былага заступніка Люмумбы за «адзіні законны ўрад Конга». Як ужо афіцыяльна сцырвеждана, Савецкі Саюз ужо пасылае цераз Задзіночаную Арабскую Рэспубліку аружжа для гэтага ўраду Гізэнгі. Значыцца, у выпадку выканання другога ў тройнія савецкага патрабаваніні, Конго аўтаматычна апінулася-б у савецкіх руках, і Савецкі Саюз, на просьбу ўраду Гізэнгі, атрымаў-бы «законным парадкам» сваю бескансуранцыйнага дзеяньня ў рамках газетнага артыкулу.

Ніхто не будзе пярэчыць, што ў вяснову аўдвуих рэжыму закладзеніяў (ці буйнейшага закладзенія) розныя ідэаліёгі. Што, на першы пагляд, можа мене супольнага ўзаконенія шавінізму, якім звязаліся нацызм — з інтэрнацыяналізмам? Але гэта толькі адзін бок медалю. З другога боку, задумайся над эмотівамі аўдвуих рэжымуў. Як у свой час нацыстыя, так цяпер бальшавікі намагаюцца аланаваць съвет і пабудаваць «ноўвыя» — на словах, зразумела, больш справядліві, чымся стары. У каго не засталіся ў паміці такія слоўны нацыстычныя, як «Новая Эўропа», «новы лад» і гэтае далей? Бальшавіцкая і тэрміноло́гія бадай цалкам аналагічная. І кім сумлеву ў вадным: калі-б нацыстым удалося заваяваць съвет, дык яны старалі-б утрымаваць яго пад гэтоманіёй Німеччыны; калі-б удалося авалодаць съветам крамлёўскім валадаром, дык яны намагаліся-б на выпусціць яго спад пляты і трымаваць пад сваім упывам, не гледзячи на ўсе дэкларацыі аб інтэрнацыяналізме. Ня толькі прыклад нерасейскіх народу ў Савецкім Саюзе, але ёй сязяжайшыя прыклады іншых народу — пэдагігічныя... Мы пайтаем — і некаторыя былі рэагілітаваныя. Кажучы прасцей, практика народазабойства не адкідаеца «en bloc» і ціперашнім спадкамі Сталіна.

Але гэта толькі адна, праўда, найбільш відавочная форма народазабойства. Бальшавікі маюць у сваім арсенале і іншыя — і систэматычна іх практикуюцца. Прыйгадаваны ўжо намі русофіцызація — гэта яшчэ адна з іх; перамешванье насельніцтва розных нацыянальнасцяў, адрыванье яго ад сваёй глыбы — ўсё гэта зброя з таго-ж арсеналу. Побач з бальшавікімі краінамі і Туркестанам, Беларусь яе адчула асаблівіцца.

А можа тут справа толькі ў дыктатарскіх харкатарах аўдвуих рэжымуў? Бязумоўна, не: прыкладам, рэжым Франка ці скажам Салізара не прэтэндуе на ўсесвіт. Праўда, спачатку і Гітлер ставіў перад Німеччынай хай і злачынныя, але ёсё-ж сціплейшыя моты. Ды, як кажуць, апэтыт прыходзіць у часе яды. Факт застаецца фактом, што бяручы агулам, у канчальным выніку ўнівэрсалізм стаўся харкатэрнай рысай нацызму, гэтае ён быў увесе час харкатэрнай рысай камунізму. Важна, аднак, на гэта: ува ўмовах расейскага камунізму — бальшавізму — універсалізм набывае ўжо іншае адцененне — расейскай. Да гэтага яшчэ вернемся.

Нельга забіцца яшчэ аднай рысі, харкатэрнай для аўдвуих рэжымуў — гэтае то, што як нацызм, так і бальшавізм

ВОРГАН БЕЛАРУСКАЙ НАЦЫЯНАЛЬНА- ВЫЗВОЛЬНАЙ ДУМКІ

DIE WEISSRUTHENISCHE ZEITUNG „BACKAUSCYNA“ („VATERLAND“)

Herausgeber: Wladimir BORTNIK

Postadresse: Die Weissruthenische Zeitung „Backauscyna“ („Das Vaterland“), (18 b) München 19, Schleissfach 69.

Druck: „LOGOS“, Buchdruckerei u. Verl., G.m.b.H., München 19, Bothmerstr. 14
Ца віа: Німеччына: на год — 14,— м.; 6 м-цаў — 7,50 м.; 3 м-цы — 4,25 м.;
ША і Канада: на год — 8,— д.; 6 м-цаў — 4,50 д.; 3 м-цы — 2,50 д.; 1 нумар — 0,20 м. Ангельшчына й Аўстралія: 39 шыл.; 21 шыл.; 12 шыл.; 1 шыл.
Бельгія: 210 фр.; 120 фр.; 75 фр.; 5 фр. Францыя: 800 фр.; 450 фр.; 250 фр.;
20 фр. Аргентына: 80 пэз.; 45 пэз.; 25 пэз.; 2 пэз. Перасылка л. п. паштой
Капіту падвойна. Падвойныя нумары капіту падвойна. Падвойныя нумары газеты разам з «Каласкамі» ўважаюцца за падвойныя.

Банковое коно: Zeitung „Backauscyna“,
Konto Nr. 857-125, Bay. Hypotheken- u. Wechselbank, München.THE BELORUSSIAN NEWSPAPER
„THE FATHERLAND“

Новы нацыянал-сацыялізм

У нашым папярэднім артыкуле (гл. «Б-на» № 8 (543) — «Прыцеляюці і ворагі пад развагу») мы прышлі да выніку, што «сацыялізм» у Савецкім Саюзе штораз больш выкрышталізоўваецца ў сваіх падпісадлівіх расейскіх нацыяналістичных рэжымі.

Каб яго было не пепаруменыцца, мусім падкрэсліць, што мы на зборыемся стаўшы знаку роўнасці паміж быўным нацыялістамі і ціперашнім бальшавіцкім нацыялістамі ў Німеччыне і ціперашнім бальшавіцкім нацыялістамі ў Савецкім Саюзе. Паміж імі, пэўна-ж, існуе немалая разніца. Але, адначасова, ёсьць і цэлыя шырокаўскія падпісадліўці, якіх нельга абыць. Мяркі. Ня будзем тут пісаць навуковых трактатаў на гэтую тему — асьветліць прагаданыя намі нацёлігі можна і ў рамозе канцлагероў абодвумя рэжымі.

Нацыстыя пастаўілі ў сабе за мэту ў першую чаргу фізична зынічыць, як народ Жыдоў. Дарчы, спачатку яны думалі іншы развязваць гэта зване жыдоўскім пытаннем: шляхам канфіскацыі маесці ў памесці ўнішчыць, іншыя — іншымі развязваць гэта зване народам.

Але бальшавікі? Што зрабілі яны з цэлым шэрагам нарадаў Паўночнага Каўказу, з Крымскімі Татарамі, з Паволскімі Немцамі? Некаторыя з гэтых народоў былі пазыні Хрушчовам рэагіраваны. Што, на першы пагляд, можа мене звязаліся ў нацызм — з інтэрнацыяналізмам? Але гэта толькі адзін бок медалю. З другога боку, задумайся над эмотівамі аўдвуих рэжымуў. Як у свой час нацыстыя, так цяпер бальшавікі намагаюцца аланаваць съвет і пабудаваць «ноўвыя» — на словах, зразумела, больш справядліві, чымся стары. У каго не засталіся ў паміці такія слоўны нацыстычныя, як «Новая Эўропа», «новы лад» і гэтае далей? Бальшавіцкая і тэрміноло́гія бадай цалком аналагічная. І кім сумлеву ў вадным: калі-б нацыстым удалося заваяваць съвет, дык яны старалі-б утрымаваць яго пад гэтоманіёй Німеччыны; калі-б удалося авалодаць съветам крамлёўскім валадаром, дык яны намагаліся-б на выпусціць яго спад пляты і трымаваць пад сваім упывам, не гледзячи на ўсе дэкларацыі аб інтэрнацыяналізме. Ня толькі прыклад нерасейскіх народу ў Савецкім Саюзе, але ёй сязяжайшыя прыклады іншых народоў — пэдагігічныя... Мы пайтаем — і некаторыя былі рэагілітаваныя. Кажучы прасцей, практика народазабойства не адкідаеца «en bloc» і ціперашнім спадкамі Сталіна.

Але гэта толькі адна, праўда, найбільш відавочная форма народазабойства. Бальшавікі маюць у сваім арсенале і іншыя — і систэматычна іх практикуюцца. Прыйгадаваны ўжо намі русофіцызація — гэта яшчэ аднай з іх; перамешванье насельніцтва розных народоў — пэдагігічныя... Успомніце, дарагі чытальнікі! Паводле ціперашнім бальшавіцкай лёгкі — гэта факт пазытыўны для нерасейскіх народоў. Але-ж гэта яя ўсё. Раштам бальшавікі спахаціліся, што Расейцы вынайшлі амаль ўсё, што наагул было вынайдзена ў нашым съвеце. Расейская культура — ледзь на базе ўсіх культураў, а ў дачыненіі да нерасейскіх народоў Савецкага Саюзу дык гэта навет закон. І сам расейскі народ, гэта — як там гаворыцца? — «першы сярод роўных»... Успомніце, дарагі чытальнікі! Орэзля «Каласы жывёлаў». Там, наколькі добра прыгадаў, ёсьць вельмі-ж падобнае выражэнне: усе жывёлы роўныя, але съвіні — раўнайшыя...

А можа тут справа толькі ў дыктатарскіх харкатарах аўдвуих рэжымуў? Бязумоўна, не: прыкладам, рэжым Франка ці скажам Салізара не прэтэндуе на ўсесвіт. Праўда, спачатку і Гітлер ставіў перад Німеччынай хай і з

Зъ беларускага жыцьця

«АПОКРЫФ» М. БАГДАНОВІЧА
у «ВІЛЬНЫМ СЛОВЕ»

Украінскай таронцкай газета «Вільна Слово», вельмі прыхільная да Беларусаў і стаўная сваім неаднократным зъмішчэннем цікавых артыкулаў аб Беларускага жыцьця ў Канадзе, у сваім калядным нумары надрукавала підвойны «Апокрыф» М. Багдановіча ў перакладзе ведамага украінскага прыхільнага нам пасты Барыса Александрава, ведамага я, як знатака таксама ёй беларускай пазіцыі прозы, ад чым нам ужо няраз пацвярджаў ён на літаратурных вечарох у Таронта, цытуючы шматлікія верши напамяць у архівале няраз падзіллючы гэтым слухачоў Беларусаў.

А—віч

МІЖНАЦЫЯНАЛЬНЫ КАНЦЭРТ у ТАРОНТА

У нядзелю 5-га лютага ладзіўся ў залі польскага дому пры вул. Клермонт у Таронта вялікі міжнацыянальны канцэрт з удзелам Казакаў, Сэрбаў, Украінцаў, Палікаў і інш. Канцэрт прыцгнуў вялікую колькасць гледачоў і надзвычайна Ѹдаўся, асабліва сенсацыйны быў Казакі пад кірауніцтвам сп. Чулкові ў надзвычайна рухлівым выкананіні як сваіх нацыянальных скокаў, так і скокаў іншых нацыянальнасцей. Добра спраўліся з сваім заданнем польскі і сэрбскі гурткі скокі, дманструючы свае шматлікія нацыянальныя скокі. Прывожа сяпявалі і ужо нам ведамыя Граіда й Пётро Чэрнякі падбараныя украінскія мелёды, як і польскі тенор З. Юда.

На вялікую ўвагу й падзяку заслугоў

ЯЛІНКА ў НЮ БРАНСЬВІКУ

У нядзелю дні 15 студзеня адбылася у ялінка для дзяцей беларускай школкі пры парахві БАПЦ Божай Маці Жыровіцкай. Ялінка ладзілася бацькоўскім камітэтам школы. Урачыстасць адчыніў старшыня бацькоўскага камітэту сп. Я Азарка ды прывітаў прадстаўнікоў духавенства і беларускіх арганізацій. Програму ялінкі вёў сп. П. М.

На праграму злажліся доклады прычыніўся ў вялікай меры дзяячоў хор нашай моладзі, згуртаваны у ЗВМА, які выканалі танец «зорачкі». Найбольш-жа Ѹдалай і цікавай была інсцэнізацыя «Беларускія прачкі» у тым-же выкананні.

Да посьпеху мастацкай часткі прычыніўся ў вялікай меры дзяячоў хор нашай моладзі, згуртаваны у ЗВМА, які выканалі некалькі калядак. Кульминацыйным пунктам съяткавання быў

прывезд дзеда мароза, які перад тым, як раздаце падарункі, расказаў дзецям шмат цікавага пра Беларусь. Калядкі з кружэлак таксама прычыніліся да стварэння каліднага настрою. Пазнейшыя пад музыку з кружэлак, лятарэй ды буфот, падрыхтаваны бацькоўскім камітэтам, дапоўнілі ў закончылі пра-працьму вечару.

Трэба тут адзначыць заслугу настаўнікаў і бацькоўскага камітэту ў падрыхтаванні і правадзеніні гэтай імпрэзы. На асаблівую ўвагу заслугоўвае працьца сп. В. Кабушка над пастаноўкай інсцэнізацыі. На ялінцы было больш за сорак дзяцей, а сярод дарослых было шмат асобаў з ваколіцай Нью Брансвіка, што часьцей і часьцей пачынаюць наведваць нашы імпрэзы. Чысты даход у суме 60 доляраў быў пераказаны ў школыны фонд.

Прысутны

Да нас пішуць

Балючая справа

У «Бацькаўшчыне» за 5 лютага 1961 года суродзіч з Лес Анджэлес (ЗША), апісаныя ўздел тамтэйшай беларускай фестывалю, да сумнага вываду: ці варта натувацца, укладаць працу і грони на падобныя імпрэзы, като-рыя служаць прапагандзе Рәсей?... — пытгасця ён.

Справа звязаная з нашым няшчансамі называюць ангельскай мове «Беларусь». Як вы на тлумачылі, не пасынля звязчайнаму і натынкай на іншыя імпрэзы (Крэвічы, Ліцва) папулярызацца сярод сваіх і чужых. Але ці няма яшчэ якога выхаду? Я прыпанаю адмовіцца ад усякага перакладу на чужыя мовы «Беларусь», ды та і пісаці і пашыраць: краіна «Беларусь» народ «Беларусы» у нашай лацінскай транскрыпцы. Няхай чужынцы «палацдзюк» называюць нас, як многія іншыя краіны й народы, іхнімі назовамі, а не перакладніцкай крутніцай. Тады моі Рәсейцы прымуць таксама загранічную такую транскрыпцию, бо на пераклады няма нікага абаснаванья.

Дзеля гэтага трэба паправіць дасловеніні нашай загранічнай вывескі да праводзіць патрэбную прапаганду. А нашыя ўкладальнікі бел.-анг. слоўніка хай паруціца, як карысна для нас перакласыці паходныя слова ад «Беларусь»: «Уайт», ці што іншае. Ен (чужынец) гэтага ня ў сілах уцяміць. Яму дастатково вячуць толькі адно слова, якое ведама иму ад маленства — «Рашша», каб бачыць у нас Рәсейцаў, якія ад развалюні называюцца «белымі» або «чырвонымі». Ведама, для нас няма някага гонара, калі лічачь нас «белымі» Рәсейцамі.

І на толькі паважаны аўтар названай караспадоніці перажыў цяжка ѿвесь трагізм нашага назову. Я думало, ды абы гэтым няраз пісалася, у падобнымі становішчы апынуўся кожны наш суродзіч, калі выступіць пад шыльдай «Беларуша». Усё роўна, ці гэта было ў Лес Анджэлес, Чыкаго, Ноўым Ерку, Таронце, Лёндане ці ў Аўстраліі, «Рашша» нас забівае. Патрабнай інфармацыйнай літаратуре, растлумачальнікі, плякаты, карты і г. д., але гэта толькі паўсяродкі: нас забівае адно жудаснае слово «Рашша».

Які ратунак на нашае няшчасціе, на-
нікнене нам Масквой?

Ня буду ўзнáўляць тых нядаўных га-

дняў з найбліжэйшымі пытаніні ў сінянішні дзень сярод беларускага грамадзтва на чужыні звязчайніца справа ўзгадаваньня новага беларускага пакаленія ў эміграцыйных аbstавінках. Вельмі часта прыходзіцца наўзіці сяльнічна, як дзеці шычрых беларускіх патрыётаў на толькі на цікавіцца іх нічым беларускім, але навет не разумеюць мовы сваіх бацькоў. У гэтым сумнім палажэнні вельмі рэдка можна вініць самых бацькоў. Занятая працою на працы, яны на маюць амаль зусім вольнага часу, каб заніцца нацыянальным узгадаваньнем дзяцей, якія праводзяць большую частку дні ў чужай школе й зь небеларускімі сябрамі.

Беларускія суботнія школкі, якія працуюць амаль усіх большых беларускіх цэнтрах на эміграцыі, праводзяць вельмі карысную работу дзесяці захаванія нацыянальнага вобліку наших дзяцей, але яны ёсць далёка не дастатковы.

Да клопатаў нацыянальнага характару даходзіць яшчэ і іншыя. Да збройных сіл, якія наведаюць бальшыню беларускіх дзяцей, часта не даюць адпаведнага маральнага ўзгадаваньня, а іхні ўзровень науваканія пакідае шмат чаго да пажадання.

Каб хоць часткова зарадзіць гэтому палажэнню, Беларуская Каталіцкая Місія ў Ангельшчыне пастановіла адкрыць школу-інтэрнат для беларускіх хлапцоў. Да зэтай мэты куплены ўз дом на 41, Holden Road, London, N. 12.

Дом знаходзіцца ў вадным з найпрэгажайшых жылішчных прадмесціў паўночнага Лёндану, на супраць Марыяні.

Рэлігія ў савецкай вонкавай палітыцы

(Заканчоны з 3-я бачыны)

жанчын ў пасльяўленні перыяд. Кардынал ЗША Спэльман аўбінавачваецца ў «чесных сувязях з залатымі сковішчамі ўол Стрэту» і ў благаслаўленні шпіёнскага лётута Паўэрса.

Другі й апошні этап паездкі, у Туреччину ў Грецию, настіліх іншыя характар. Патрыярх Аляксей стараўся перахапіць ініцыятыву па скліканы Сьеветавай праваслаўнай канферэнцыі на Родосе, выкарстоўваючы пры гэтым вялікія матарыяльныя магчымасці, якія мае Маскоўская Патрыярхія, дабіўся прызнання прыарытэту Маскоўскай Праваслаўнай Царквы, як «наймацнейшай паводле колькасці», а так-жэ, падаразоўчы Канстантынопальскага патрыярху ў схільнасці збліжэння з Ватыканам, намагаўся схіліць яго да кансалтадыць ў вадзіны царкоўны фронт, на-
кіраваны супраць каталіцкага касыёла. Аднак, Маскоўская дэлегацыя ў Стамбуле пацярпела пойную няўдачу. Адзіна, ад чым Маскоўскаму патрыярху Ѹдалося дагаварыцца, гэта ў супольным правядзенні Родоскай канферэнцыі летам 1961 году.

Затое ў Грецыі Маскоўскаму патрыярху Ѹдалося дасягнуць значных поспехаў. У супольным камунікаце падчырк-
ваецца, што між грецкай і москоўскай царквамі дасягнутая поўная дамоўле-
насць «аб вернасці прынцыпам правава-
слайшчыні і непарушнасці яго інстытуцы-
яў».

Маскоўская Патрыярхія вядзе ажы-
ленную вонкавалітэчную дзеянасць у кірунку павышэння собскага царкоўна-
га аўтарытэту ў сівеце і ў пляне шырокай папулярызацыі вонкавалітэчных тэз-
аў Крамля. Пры гэтым маскоўская царквоне
караюнае кіраўніцтва часта ўжывае дзіўныя мэтады. Гэтак, прыкладам, на-
прыяддні і ў дзень самога сявіта Мікалая Ўгодніка некаторыя замежныя цэркви,
што знаходзяцца ў юрыйскіх інстытуцій-
нах, падчыркніцца, якія не маюць нічым беларускім, але навет не разумеюць мовы сваіх бацькоў. У гэтым сумнім палажэнні вельмі рэдка можна вініць самых бацькоў. Занятая працою на працы, яны на маюць амаль зусім вольнага часу, каб заніцца нацыянальным узгадаваньнем дзяцей, якія праводзяць большую частку дні ў чужай школе й зь небеларускімі сябрамі.

Беларускія суботнія школкі, якія працуюць амаль усіх большых беларускіх цэнтрах на эміграцыі, праводзяць вельмі карысную работу дзесяці захаванія нацыянальнага вобліку наших дзяцей, але яны ёсць далёка не дастатковы.

Да зэтай мэты куплены ўз дом на 41, Holden Road, London, N. 12.

Школа-Інтэрнат для Беларусаў хлапцоў

(З «Аналізу багучых падзеяў у СССР» № 166, з 7 лютага 1961 г.)

Гаўз, дзе знаходзіцца Беларуская Каталіцкая Місія. Спакой, шмат зелены і съvezjaka паветра ствараюць надзвычайна спрыяльныя ўмовы для здаровага развіцця і навукі дзяцей. Пляц пры інтэрнаце, а таксама вялікі пляц і гарод пры Марыяні Гаўз, з якога дзеці будуть карыстаць, даюць вялікія магчымасці.

Дом, у якім будзе месецца інтэрнат для спорту і гульняў на съvezjaka паветра, іншыя.

Інтэрнат будзе пад кіраўніцтвам беларускіх каталяцкіх съвязтароў, якія будуть саюць за навуканіем дзяцей, якія праводзяць большую частку дні ў чужай школе й зь небеларускімі сябрамі.

Дзяці будуть хадзіць у суседнюю прыватную ангельскую каталіцкую школу (5 мінут пешаго ад інтэрната), дзе атрымаваюць усю пачатковую і сяроднюю асьвету, уключна да ангельскай матуры (General Certificate of Education, Ordinary and Advanced Levels). У інтэрнаце яны будуть мець дапамогу спэцыялістахў у ўсіх школьніх прадметах. Апрача гэтага, яны будуть мець дадатковыя лекціі зь беларускімі аўтарытэты і павіні будуть пры заканчэнні сваіх асьветы, на матуры, здаваць экзамен зь беларускай мовы на Лёнданскім універсітэце.

Афіцыяльная мова ў інтэрнаце будзе беларускай і вучні павінны будуть паслугоўвацца ёю ў зносінах між сабою із узгадаванінкамі.

У інтэрнат будуть прыўмацца хлап-

цы, якія перад тым, як раздаце падарункі, расказаў дзецям шмат цікавага пра Беларусь. Калядкі з кружэлак таксама прычыніліся да стварэння каліднага настрою. Пазнейшыя пад музыку з кружэлак, лятарэй ды буфот, падрыхтаваны бацькоўскім камітэтам, дапоўнілі ў закончылі пра-грачу вечару.

Трэба тут адзначыць заслугу настаўнікаў і бацькоўскага камітэту ў падрыхтаванні і правадзеніні гэтай імпрэзы. На асаблівую ўвагу заслугоўвае працьца сп. В. Кабушка над пастаноўкай імпрэзы. На ялінцы было больш за сорак дзяцей, а сярод дарослых было шмат асобаў з ваколіцай Нью Брансвіка, што спакаілаўшы падрыхтаваны бацькоўскім камітэтам, даходы на яго пасынкі пісаныя праца, калі прыходзіцца падрыхтавацца капацца ў іншама-
ных книжках і рабіць пераклады цыта-
таў на беларускую мову.

Беларускія часткі прыходзіцца «хадзіць акружнымі дарогамі», якія толькі не патрэбна забраць час. Калі нешта прыходзіцца пераклапаці з французскай мовай, трэба браць французскі слоў